

Za poduk in kratek čas.

Naš domači regiment šte. 47.

III. Turške vojske ni bilo kmalu konec. Kristijani in Turki so se klali in trgali še celih 16 let po srečnem rešenju cesarskega Dunaja l. 1683. Še tisto leto moral je naš regiment marširati na Oggersko. Pomagal je Turka pregnati iz Ostrogona. L. 1684. pa je prodiral nad Višegrad, potem čez reko Dunav nad Vacov do Pešte pa je moral umakniti se po istej poti nazaj, da pomaga Budim napasti. Budim bil je takrat močna turška trdnjava. Nasajenih bilo je po visokih šancah 200 kanonov. Cesarska vojska obkoli mesto pa ga ne more vzeti, čeravno so naši vojaki hrabro se bojevali. Celih 109 dnij je trpelo oblegovanje. Naposled so naši morali zaradi zime pobrati kanone in se umakniti spred mesta. V omenjenem času je naša armada zgubila 23.000 mož; tudi naš regiment je bil hudo oslavljen: 100 mož je umrlo, 160 bilo je ranjenih, 337 pa bolnih v bolnicah. Dve leti pozneje, to je 2. septembra 1686, je vojvoda Lorenski naskokoma polastil se Budima. Toda naš regiment ni bil zraven, ker se je mudil v gorenjem Oggerskem, v posadkah raztresen.

Slavneje za naš regiment bilo je l. 1687. Kajti pod vodstvom Ludvika Badenskega je vojska cesarska z našim regimentom vred mahnila proti Oseku. Dne 12. avgusta prišlo je do krvave bitke pri Muhači. Turki so bili grozno tepeni, 8000 jih je obležalo mrtvih, bilo je 2000 vjetih in 78 kanonov zaplenjenih. Naš regiment je vodil njegov lastnik sam, baron Wallis. Po slavnej bitki pa je regiment moral daleč marširati v Debreczin, kder je ostal skoraj leto dnij, dokler ga ne pozove višji poveljnik cesarske armade, Maks Emanuel bavarski, pred Petrovaradin.

Ko je vsa vojska zbrana, ukrene vojvoda proti Savi, jo prekorači in zgrabi Turka v Belem gradu. Divjaki se branijo srdito, pa naših junakov ne ukroti nobena sila. Našega regimenta vojaki so prvi v mestu in v trdnjavi, njihov vodja Scherfenberg zgrudi se mrtev na tla pa zmaga je naša in Belgrad v cesarskej oblasti. Lastnik baron Wallis postane feldmaršal-lajtnant. Regiment ostane kot posadka v Belgradu, fml. Wallis pa je premeščen k vojski na Nemškem, da vzame francoskemu kralju Ludviku XIV. trdnjavo Mainz. Pri naskoku je pa baron Wallis tako hudo ranjen, da umerje 13. sept. 1689, zapustivši vdovo, rojeno grofinjo Attems-Petzensteinovo, in 10 neoskrbljenih otrok. Cesar se jih usmili in vzame med dvorne žlahtne fantiče postrežke. Cesar Jožef I. jih je povzdignil pozneje v grofovski stan.

Naslednik prvemu lastniku našega regimenta bil je grof Jörger, imenovan od cesarja dne 19. sept. 1689.

Kmalu potem prilomasti 60.000 Turkov pred Belgrad. Imajo seboj francoskih kanonirjev. Strelja

in napada se strahovito pa brani tudi pogumno. Na enkrat udari turška bomba v magazine za smodnik v gradu, predre svinčnato streho in užge strelivo. Zrak pretrese strahovit grom, zemlja se zaziblje, grad se podira na dve strani, kanoni ropotajo z višin v globline, regimenti: Salm, Auersberg in Welsberg so do zadnjega moža ubiti, naš pa zasut. Palo je namreč zidovje gradu na njega blizu Donava in ga zasulo, da je 1600 mož k priči mrtvih. Edini obristlajtnant Pfeffershofen ostane živ ter zbeži po mostu čez Donavo. Belgrad je zgubljen. Leto dnij pa preide, preden naš regiment obnovijo, dodelivši mu od drugih regimentov nekaj mož in v Šleziji nabranih 200 rekrutov. Med tem umerje grof Jörger in lastnik regimenta postane dne 4. maroija 1691 grof Oettingen.

Turkom je vsled nesreče, ki je zadela nas v Belgradu, greben zopet močno vzrastel. Veliki-vezir Köprili prižene iz Azije in Afrike 120.000 vojakov in vdere v Slavansko. Naših je bilo med Karlovcem in Zemunom kakih 45.000 mož. Tudi naš regiment došel je v tabor z Budima. Zapovedoval pa je hrabri mejni grof Ludvik Badenski. Pomikajočega se od Zemuna nazaj obkolijo Turki in prišlo je do strahovite bitke pri Slankamenu blizu Donava. Našim bilo je zmagati ali pod mečem turškim poginoti ali v valovih širokega in globokega Donava utoniti. Uiti ni bilo nikamor mogoče. Naš regiment je stal na sredini. Dne 19. avgusta 1691. zgrabijo se Turki in kristijani. Toda preden tema zemljo zavije v mrak in noč, uničena je turška vojska, 20.000 divjakov leži mrtvih po tleh, 154 kanonov, 10.000 šoterov, 10.000 bivolov, 5000 konj, 2000 velbljudov je zaplenjenih. Naših je palo 7300 mož in čez 300 oficirjev. Naš regiment je zgubil mnogo oficirjev in 197 vojakov. Sijajna zmaga pobrisala je za vselej Turka iz Slavonije.

Dne 7. novembra 1693 umerje grof Oettingen. Novi lastnik regimenta je grof Sapijeha in za tem l. 1694. Viktor grof Solari, ki l. 1694 regimentu nabere 400 rekrutov in kupi 705 novih mušket. L. 1696 udeleži se regiment bitke pri Olaši, na jugu od Temesvara, ter zgubi mnogo ljudij.

Sredi l. 1697 prihrumi sultan Mustafa II. od Belgrada in Paučeva na Oggersko. Slavno znani princ Eugenij komandira sedaj prvič veliko avstrijsko armado. Z njo stoji okolo Szegedina. Ko sliši o prihodu sultanovem, sklene mu nasproti pomikati se. V silnej vročini morajo vojaki, med njimi tudi celi naš regiment, marširati med Donavom in Tiso simotamo. Blizu Petrovaradina izve princ Eugen, da je sultan unkraj Tise mahnil proti Szegedinu ter da pri Zenti v tem hipu most čez reko dela in streže cesarskej armadi priti za hrbet. Sedaj se pokaže princ Eugen kot pravi vojskovodja. Vsa armada se obrne in hiti kolikor more naglo nazaj in pridre ravno prav blizu Zente; kajti Turka je uže največ lezlo čez most; polovica je takraj, polovica pa unkraj Tise, toraj je turška

vojska razklana na dva dela. To porabijo naši takoj in se zakadijo v Turka; kmalu priroj do mosta in sedaj žnjavijo in pobijajo Turke strašno; kar jih ne pozoblje meč, ali postreli puška; to poskače v Tiso in utone. Zastonj upije in kriči in se roti sultan od une strani. Pomagati ne more, most je podren. Obupan puli baruse, prestrašen zajaše lonja in pobegne z ostalo ma vojsko tje doli globoko na Turško. To je bila slavna zmaga pri Zenti dne 11. septembra 1697 in ob enem zadnja bitka v 17letnem turškem boji. Dne 26. januarja sklenejo v Karlovcu mir s Turkom na 20 let. Naš regiment pa je poslan na reko Maroš, da postavi ondi trdnjavo Arad. Med tedajšnjimi oficirji nabajamo tudi Slovane. Jih imena so: stotnika Ježek in Golob in lajtenanta Jurič in Benež.

Smešnica 29. Koliko sem dolžna vpraša uže precej vinjena babura krčmarja. „Deset litrov vina“ „Da bi vas, se zajezi baba, to pa uže ni res, jaz sem uže večkrat svoj želodec premerila, pa ne gre več vaj, kakor samo 9 litrov, nič več, nič menje.“ To je uže mogoče, da je v želodeci samo devet litrov, odvrne krčmar, toda pomislite, ednega pa imate danes uže v glavi. Iv. Dub.

Razne stvari.

(*Strela*) udarila je v Kamnikovo gospodarsko poslopje v Skomrih pri Konjicah. Poslopje pogorelo je do tal.

(*Ubil*) je J. Smogovec v Kalšah v gornjej Polskavi posestnika Antona Korena. Sprla sta se zaradi nekega ječmena.

(*„Cillier-Zeitung“*) mati nemčurskemu lističu „Kmetški prijatelj“ norčevala se je nedavno na svetnico sv. Apolonijo prav nedostojno, češ, da so jej zobovje pipali „predi in zadi“. Iz svetnic se toraj Rakuschev list noreca dela freimaurerje pa hvali.

(*Od solncea možgani vneli*) so se v Vozenici hlapčiču in dvema deklama. Morali so umreti vsi trije.

(*Mariborska gimnazija*) utegne biti najslabša v Avstriji, skoro polovica dijakov je propala. V I. razredu B na primer vhaaja samo 15 v II. razred, ostalih 22 učencev mora I. razred ponavljati ali študiranje popustiti. Najhujša godila se je Slovincem.

(*Reservni regiment štev. 47*) obhaja v Mariboru 200letnico svojega obstanka, to pa 1. avgusta. Nabirajo vina in jestvin.

(*Celjska gimnazija*) imela je dijakov 130 Slovinccev, 127 Nemcev, 2 Hrvata in 2 Italijana. Med profesorji je baje precej razprtja.

(*Mariborska realka*) štela je letos 15 učiteljev, 91 dijakov. Razredov je 7 pa v višjih je premalo dijakov; v 5. razredu jih je samo 5. Naposled bo več oken na velikanskej palači, kakor učencev v njej.

(*Pri Zidanem mostu*) je v Savinji utonil železniški konduktor Matija Lešnik.

(*Povozil*) je v Trbovljah voz z ogeljem naložen žletno dete, ki je takoj umrlo.

(*Oko izpehnil*) je neukreten blapec z vilami ubogej dekli Marjeti Samudovej v Jurkloštru.

(*Hrbtanec zlomila*) si je Marija Winkler v Dobrovcah na Dravskem polji, ko je v klet pala. Bila je hipoma mrtva.

(*Potres*) je bil 17. t. m. okoli 8. ure dopoldne v Ljubljani, Celji, Celovci.

(*Zvonike*) v Lembahu in Mahrenbergu so popravili in z nova pokrili.

(*Odborova seja družbe duhovnikov*) se bode obhajala 25. t. m. ob 11. predpoldnem v kr. šk. pisarnici.

(*Jud Sonnenberg*) pri Celji kupil je za 20 fl. „Kmetskega“ lisjaka in liste deli med ljudi. Jednako delajo drugi nemčurji.

(*Župnik v Vuhredu*) postal je č. g. A. Kocuvan.

(*Savinjski sokol*) bode kmalu imel precej izvežbanih sokolcev v Mozirji, Brašlovcah, Rečici, Gornjem gradu, in v Šaleškej dolini.

(*Tombola za revne učence*) Lehenske občine pri Slov. Gradci bo 30. julija blizu gostilnice g. Drakšlerjeve v Florjanovem gozdu. Darila nabira g. Drakšler v Lehnu. Ako bi dežilo, bode tombola 8 dnij pozneje.

(*Za družbo duhovnikov*) so vplačali č. gg.: Divjak 11 fl., Kotnik 2 fl. in Beljšak po 1 fl. — Družbi so pristopili vsi četrtoletni bogoslovci.

Listič uredništva: Dopisi iz Ptuja, Rogaca, Vitanja, Polič, od Savinje prihodnjih.

Loterijne številke:

V Gradci 15. julija 1881: 12, 80, 2, 75, 45.
Na Dunaji " " 57, 33, 40, 9, 16.

Prihodnje sročkanje: 29. julija 1882.

Ernest Širca naznanja v svojem in v imenu gospe **Betti Širca**, rojene Žuža, gospodične **Ane Širca** in svojih otrok, prežalostno vest, da se je iskreno ljubljena sestra, svakinja in teta, gospodična

Franciška Širca

v 60. letu svoje starosti po dolgej, težavnej bolezni in sprejemu svetih zakramentov za umirajoče danes ob 1/4. uri popoldne preselila na oni, boljši svet.

Telo prodrago ranjco bode v petek dne 21. t. m. ob 9. uri dopoldne v hiši štev. 6. v Žavci blagoslovljeno in potem na pokopališče sv. Kancijana k večnemu pokoju preneseno.

Zadušne sv. meše bodo se služile v farnej cerkvi sv. Miklavža v Žavci. Draga pokojna bodi priporočena pobožnemu spominu.

Žavec dne 19. julija 1882.